U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Angyalossyho, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, Mgr. Davida Havlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **JUDr. B. Š.**, zastoupeného JUDr. M. Š., na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi **Obvodním soudem pro Prahu 4, Městským soudem v Praze, a Nejvyšším soudem** na straně jedné a **Policejním prezidiem České republiky - policejním prezidentem,** za účasti dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 38 C 8/2016, o náhradě nemajetkové újmy: žalobce **JUDr. B. Š.**, a žalované **České republiky – Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

takto:

Návrh **se odmítá.**

Odůvodnění:

(1) Návrhem doručeným dne 1. 12. 2017 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb."), se JUDr. B. Š. (dále jen „navrhovatel") domáhal rozhodnutí sporu o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi Obvodním soudem pro Prahu 4 a Policejním prezidiem České republiky - policejním prezidentem, ve věci náhrady škody a nemajetkové újmy ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále je „zákon č. 82/1998 Sb.").

(2) Z návrhu na zahájení kompetenčního sporu, jeho příloh a předložených spisů vyplynuly následující skutečnosti:

(3) Navrhovatel se žalobou podanou dne 4. 1. 2016 u Obvodního soudu pro Prahu 4 proti žalované České republice – Ministerstvu vnitra domáhá omluvy a zaplacení částky 300 000 Kč s příslušenstvím jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla být způsobena nesprávným úředním postupem a nezákonnými rozhodnutími Policie České republiky, majícími šikanózní charakter. Podle žaloby byl žalobce dne 17. 4. 2014 neoprávněně zadržen a byla mu násilným způsobem omezena jeho osobní svoboda poté, co jakožto neřidič, sedící na místě řidiče vozidla, neuposlechl neoprávněné výzvy policejní hlídky.

(4) Nemajetková újma měla být žalobci způsobena i následně vedeným trestním a posléze kázeňským řízením pro jednání mající znaky přestupku, dále zproštěním výkonu služby po dobu jednoho roku, a dalšími úředními úkony prováděnými v těchto řízeních, k jejichž vedení nebyl zákonný důvod, a konečně veřejnou skandalizací žalobce ve sdělovacích prostředcích.

(5) Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 19. 4. 2016, čj. 38 C 8/2016-30, vyloučil nároky na zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nedůvodně vedeným kázeňským řízením, zproštěním výkonu služby po dobu jednoho roku, všemi dalšími úředními úkony prováděným v těchto řízeních a veřejnou skandalizací žalobce ve sdělovacích prostředcích k samostatnému řízení (výrok I.), řízení o těchto nárocích zastavil, věc v tomto rozsahu postoupil policejnímu prezidentovi (výrok II.) a uložil žalobci náhradu nákladů řízení žalované ve výši 150 Kč (výrok III.).

(6) K odvolání žalobce Městský soud v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 1. 7. 2016, čj. 68 Co 218/2016-44, potvrdil usnesení soudu prvního stupně ve výrocích II. a III. (výrok I.) a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II.).

(7) Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, které Nejvyšší soud usnesením ze dne 21. 6. 2017, čj. 30 Cdo 120/2017-81, odmítl a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení. Rozhodnutí Nejvyššího soudu nabylo právní moci dne 24. 7. 2017.

(8) Policejní prezident, jemuž byla věc postoupena soudem k projednání, ve sdělení ze dne 22. 12. 2016, čj. PPR-22188-18/ČJ-2015-990600 (dále jen „sdělení ze dne 22. 12. 2016“), uvedl, že služební funkcionáři nejsou oprávněni rozhodovat o náhradě nemajetkové újmy vzniklé v souvislosti s vedením řízení ve věcech služebního poměru (tedy správního řízení), neboť jim to právní předpisy neumožňují.

(9) Navrhovatel usuzuje na vznik negativního kompetenčního sporu, protože jeho nárok odmítá projednat jak Obvodní soud pro Prahu 4, tak i Policie ČR, resp. policejní prezident, jemuž byla věc soudem postoupena.

(10) Navrhovatel je přesvědčen, že v jeho věci jde o postup podle zákona č. 82/1998 Sb. a zvláštnímu senátu navrhl, aby zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 19. 4. 2016, čj. 38 C 8/2016-30, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2016, čj. 68 Co 218/2016-44, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2017, čj. 30 Cdo 120/2017-81, neboť se domnívá, že k projednání a rozhodnutí této věci je dána pravomoc Obvodního soudu pro Prahu 4 jako obecného soudu žalované.

(11) Zvláštní senát se nejprve zabýval podmínkami, za nichž může věc projednat a rozhodnout o ní.

(12) Vznikne-li kladný nebo záporný kompetenční spor o pravomoc nebo věcnou příslušnost k vydání rozhodnutí, rozhodne zvláštní senát o tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí uvedené v návrhu na zahájení řízení. Kladným kompetenčním sporem je podle

§ 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. spor, v němž si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí. Záporný kompetenční spor podle téhož ustanovení nastává tehdy, jestliže v totožné věci individuálně určených účastníků strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí.

(13) Stranami kompetenčního sporu jsou dle § 1 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb. buď soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, nebo soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

(14) Existence záporného kompetenčního sporu či kladného kompetenčního sporu je podmínkou pro to, aby zvláštní senát mohl rozhodnout o tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí uvedené v návrhu na zahájení řízení.

(15) Protože zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu existujícího ke dni, kdy o věci rozhoduje (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 24. 11. 2004, čj. Konf 3/2003-18, publikované pod č. 485/2005 Sb. NSS), je podstatné nejen to, že kompetenční spor vznikl, ale také to, že trvá ke dni rozhodování zvláštního senátu.

(16) V posuzované věci je zřejmé, že navrhovatel uplatnil u Ministerstva vnitra dne 29. 6. 2015 žádost o předběžné projednání nároku na náhradu újmy způsobené mu nezákonným rozhodnutím. K předběžnému projednání nároku nedošlo z důvodu opakovaného postupování žádosti mezi Ministerstvem vnitra a Policií ČR, a proto se navrhovatel obrátil se shodným nárokem na civilní soud.

(17) Zvláštní senát se ztotožňuje s judikaturou Nejvyššího soudu ohledně toho, že předběžné projednání nároku podle uvedeného ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. představuje kvalifikovaný pokus o smírné vyřešení věci a není návrhem na zahájení správního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 258/2015, uveřejněný pod č. 89/2017 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu).

(18) Formální řízení ohledně nároku žalobce bylo poprvé zahájeno až podáním žaloby k Obvodnímu soudu pro Prahu 4. Řízení před tímto soudem skončilo usnesením ze dne 19. 4. 2016, čj. 38 C 8/2016-30, kterým soud mimo jiné popřel svoji pravomoc ve věci rozhodnout a postoupil ji k dalšímu řízení policejnímu prezidentovi. Tím procesně umožnil policejnímu prezidentovi, aby v případě svého nesouhlasu se závěrem o pravomoci rozhodnout o návrhu žalobce zahájil kompetenční spor před zvláštním senátem. To však policejní prezident neudělal a zůstal ve věci nečinný.

(19) V usnesení ze dne 14. 8. 2006, čj. Konf 64/2005-33, zvláštní senát přijal a odůvodnil závěr, podle kterého „jestliže soud pro nedostatek své pravomoci zastavil řízení a věc postoupil správnímu orgánu, nemá tento správní orgán, domnívá-li se, že věc naopak do pravomoci soudu patří, jinou možnost než podat návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu (§ 3 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb.).“

(20) Zvláštní senát se v daném rozhodnutí vyjádřil rovněž k oprávnění účastníka

původního řízení zahájit řízení o kompetenčním sporu. Uvedl k němu, že dané oprávnění představuje možnost „poslední záchrany“, která je k dispozici účastníku původního řízení typicky v situaci, kdy on je tím jediným, komu je existence kompetenčního sporu známa.

(21) To však nelze říci o právě projednávané věci, kdy policejní prezident zřetelně prezentoval svůj názor, podle kterého nemá pravomoc o návrhu žalobce rozhodnout. Neučinil tak ale zákonem předpokládaným způsobem, tj. podáním návrhu na zahájení řízení o kompetenčním sporu, pouze zůstal nečinný. To platí i přes to, že policejní prezident ve svém sdělení ze dne 22. 12. 2016 uvedl, že pravomoc k rozhodování o daném nároku služební funkcionáři nemají. Sdělení ze dne 22. 12. 2016 nelze považovat za rozhodnutí, kterým se řízení o uplatněném nároku žalobce končí bez věcného projednání a řízení o žalobcem uplatněném nároku tak před žalovaným i nadále probíhá.

(22) Zvláštní senát již v usnesení ze dne 8. 1. 2007, čj. Konf 13/2006-4, vysvětlil, že samotný (formálně nevyjádřený) nesouhlas správního orgánu s tím, že mu věc byla postoupena soudem, ještě nutně nenaplňuje zákonné znaky negativního kompetenčního sporu ve smyslu § 1 odst. 2 věty druhé zákona č. 131/2002 Sb., v němž obě strany – slovy zákona – „popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků“. Ze zákonného textu plyne, že popírat svou pravomoc musejí obě strany; výkladem pak je nutno dovodit, že ono popření se u obou stran musí stát formální cestou: není jím tedy jakékoli vyjádření nevůle rozhodovat. Pro formu popření je určující, ve které fázi právní pře k ní dochází. Předloží-li účastníci řízení svůj spor vůbec poprvé orgánu veřejné moci, a ten usoudí, že k rozhodování o věci není příslušný, je jeho povinností rozhodnout o zastavení řízení, odložení věci či odmítnutí podání – podle pravidel předepsaných příslušnými procesními řády – a zároveň vyslovit, kterému orgánu se věc postupuje, případně poučit účastníka o tom, u kterého orgánu má svůj nárok uplatnit. Pokud však i orgán, k němuž se věc dostala jako ke druhému v řadě, odmítá ve věci rozhodnout, musí svou pravomoc popřít kvalifikovaně. Jak již bylo uvedeno pod bodem [19] tohoto odůvodnění, jediným právem předpokládaným způsobem je návrh na rozhodnutí kompetenčního sporu podaný u zvláštního senátu. Není přípustné, aby i on s návrhem naložil stejně jako orgán prvý.

(23) Pokud má tedy policejní prezident za to, že nedisponuje pravomocí o předmětném návrhu rozhodnout, jediným procesním řešením vzniklé situace je, aby podal návrh na rozhodnutí kompetenčního sporu. Pokud tak neučiní, je povinen v probíhajícím správním řízení konat, tzn. v zákonem stanovených lhůtách vydat rozhodnutí ve věci. Zde zvláštní senát upozorňuje, že postoupením věci došlo pouze ke skončení řízení před soudem, nikoli však ke skončení „řízení ve věci“, tedy řízení o podaném návrhu; na základě rozhodnutí soudu pouze přešla povinnost o návrhu rozhodnut na žalovaného. Ochrana práv žalobce je tak zajištěna nikoliv vyvoláním kompetenčního sporu (k čemuž není za dané procesní situace legitimován), ale iniciací opatření proti nečinnosti žalovaného ve správním řízení s případnou možností soudní ochrany proti přetrvávající indolenci žalovaného v řízení dle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. Pouze pro úplnost lze doplnit, že návrh na zahájení řízení o rozhodnutí kompetenčního sporu může žalovaný podat kdykoli do doby vydání rozhodnutí ve věci.

(24) Zvláštní senát považuje za potřebné k tomu dodat, že si je vědom závažnosti situace, ve které se ocitl navrhovatel a další osoby, které se podobně jako on obrátily na

zvláštní senát s návrhem na rozhodnutí kompetenčního sporu a je připraven o této otázce rozhodnout, budou-li k tomu splněny zákonné podmínky. I pro zvláštní senát však platí omezení vyjádřené v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, které mu neumožňuje rozhodovat o věcech, ve kterých není přítomen kompetenční spor, neboť v takovém případě není založena jeho pravomoc jakékoli rozhodnutí vydat.

(25) Zvláštní senát proto pro nesplnění podmínek řízení o kompetenčním sporu návrh odmítl, a to za přiměřeného použití § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 4 zákona č. 131/2002 Sb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. listopadu 2018

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu